

In opdracht van de ministeries van OCW en SZW en de NCTV is deze training ontwikkeld door Stichting School & Veiligheid en de Expertise-unit Sociale Stabiliteit.

Praktische informatie

Doelgroep: basisonderwijs en voortgezet onderwijs
Groepsgrootte: wij adviseren maximaal 15 personen, maar dit kan op basis van de samenstelling van het programma variëren
Duur: wij adviseren minimaal een dagdeel tot een dag per keuzemodule
Locatie: de eigen schoollocatie
Kosten: kosteloos

Bent u geïnteresseerd?

Stuur dan een e-mail naar helpdesk@schoolenveiligheid.nl onder vermelding van 'Onderwijsstraining po/vo: De veranderende samenleving', of bel naar 030 – 285 66 16.

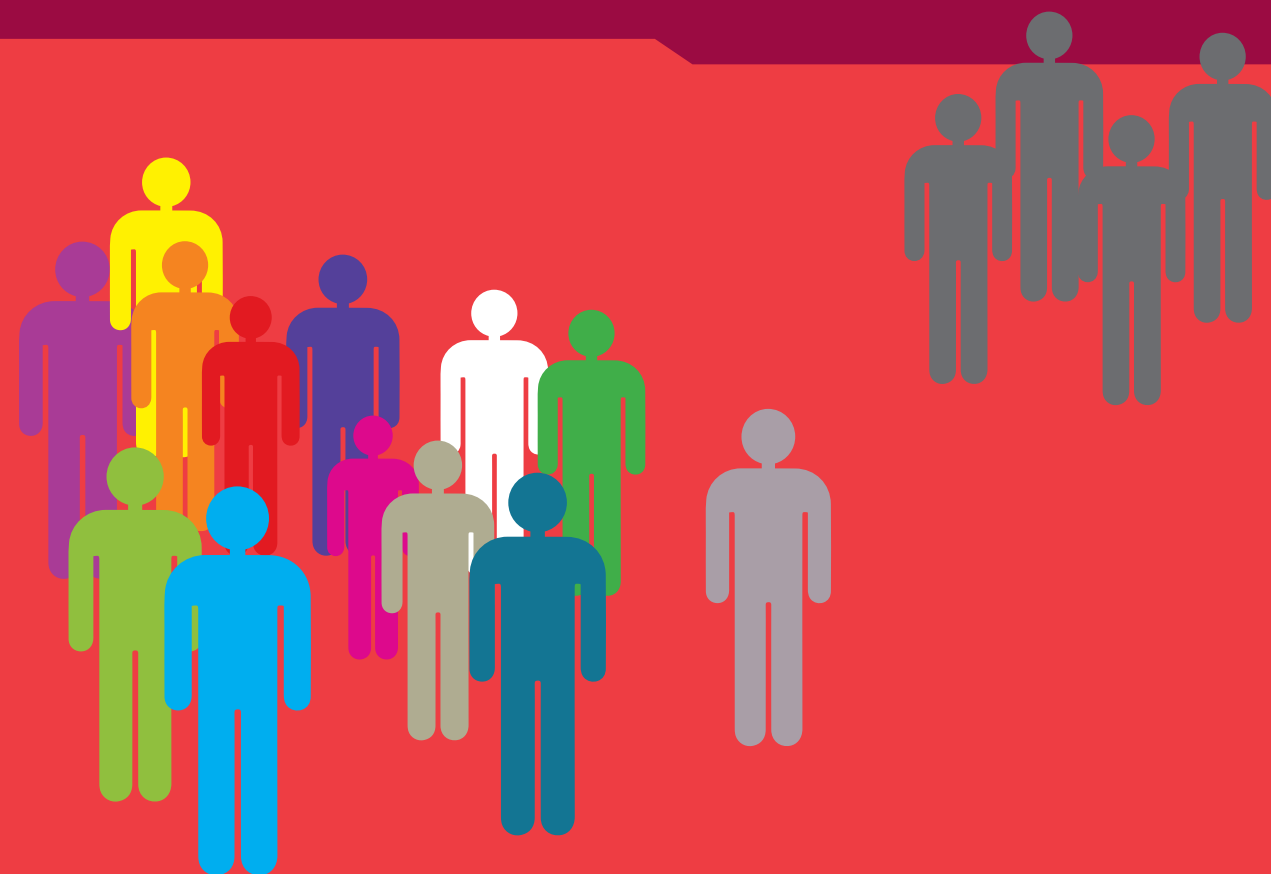
Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat.

www.schoolenveiligheid.nl

Onderwijsstraining po/vo

De veranderende samenleving: wij-zij-denken en extreem gedrag in de school

Onderwijsstraining po/vo

De veranderende samenleving: wij-zij-denken en extreem gedrag in de school

U werkt op een school, een plek waar kinderen en jongeren hun identiteit ontwikkelen. Hier ontmoeten leerlingen elkaar en maken ze kennis met verschillende achtergronden, denkbeelden, waarden en normen. Dilemma's en thema's die in de maatschappij spelen, vindt u ook terug in de school. Leerlingen komen online of in hun omgeving in aanraking met extremistische ideeën en ontwikkelen (extreme) idealen. Hoe blijft u in contact als ze daarmee aan de haal gaan? Hoe maakt u ze weerbaar? Hoe gaat uw school om met maatschappelijke spanningen die kunnen ontstaan door extremisme, polarisatie en radicalisering en wat doet u als dit speelt tussen leerlingen onderling of tussen leerlingen en docenten? Omgaan met deze spanningen is niet gemakkelijk, ook niet voor docenten. Juist bij spanningen is het echter belangrijk dat onderwerpen die leerlingen bezighouden, zoals de aanslagen in Ankara, Beirut, Brussel en Parijs, besproken worden. Hoe doet u dat zonder dat 'de bom barst'? Om scholen bij deze uitdagingen te ondersteunen en te trainen, heeft Stichting School & Veiligheid samen met de Expertise-unit Sociale Stabiliteit, in opdracht van het Rijk, een onderwijsaanpak ontwikkeld, bestaande uit training op maat en begeleiding¹.

Duurzaam karakter en trainingen op maat

Doel: docenten zijn in staat om vanuit hun kracht en overtuiging te reageren op signalen van polarisatie in de school en de ontwikkeling van extreme idealen bij hun leerlingen. Ook weten docenten wanneer en waar ze hun zorgen uit handen kunnen geven.

¹ Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en ministerie van Veiligheid & Justitie, in het bijzonder de Nationaal Coördinator Veiligheid en Terrorisme (NCTV).

Ervaringsgericht leren en werken vormt een belangrijk uitgangspunt van de training. Er wordt gewerkt vanuit de praktijk. Uw werksituatie en eigen ervaringen staan daarin voorop. Door middel van een goede balans tussen theorie en oefeningen, wordt in de training gericht gewerkt aan versterking en verdieping van zelfinzicht, vaardigheden en kennis van docenten.

1. Intake gesprek

Een adviseur van School & Veiligheid met expertise op het terrein van polarisatie, radicalisering en sociale veiligheid, voert met u een adviesgesprek. Wat speelt er op uw school? Wat is de specifieke ondersteuningsbehoefte? Samen ontwikkelt u een scholingsplan gebaseerd op het trainingsaanbod en/of krijgt u deskundig advies over andere mogelijkheden. Naast een training zijn er ook mogelijkheden voor een algemene voorlichting/presentatie.

2. Training

De training op maat wordt uitgevoerd door een ervaren trainer die bekend is met het onderwijs en die kennis heeft van polarisatie en radicalisering als thema op school.

3. Follow-up-gesprek

Na de uitvoering van de training vindt er ter evaluatie een follow-up-gesprek plaats met de adviseur van Stichting School & Veiligheid. Is de training naar wens geweest? Wat is het effect? Is er nog aanvullende ondersteuning gewenst?

Basismodule

Jongeren ontwikkelen een deel van hun identiteit op school. Daar hoort het experimenteren met nieuw gedrag, religieuze of ethische normen en waarden, al dan niet in combinatie met zich afzetten tegen de maatschappij bij. Hoe kan een docent in deze zoektocht een radicaliseringsproces herkennen? Op welk moment en op welke manier grijpt u in? Wat is de rol van de school: wat zijn de handelingsperspectieven en wanneer kunt u aan wie de zorg overdragen? U krijgt hiervoor kennis aangereikt. Via verschillende werkvormen wordt op een dynamische manier kennisgemaakt met het thema.

Naast deze basis, zijn er diverse zwaartepunten te leggen in de training door de aanvulling met een keuzemodule.

De aanpak is gericht op de situatie en ondersteuningsbehoeften in uw school

De klas

Het gesprek blijven aangaan over thema's die gevoelig liggen is het belangrijkste dat u kunt doen. Door in gesprek te blijven, krijgen de leerlingen het gevoel dat ze erbij horen, kunnen actualiteiten belicht worden vanuit verschillende kanten en krijgt u zicht op wat er speelt in de gevoelswereld van uw leerlingen. Hoe bereid u dit gesprek voor? Hoe begeleidt u het? U krijgt handvatten en tips om het gesprek over deze lastige situaties aan te gaan. Ook wordt er stilgestaan bij randvoorwaarden in de gehele school.

Aangevuld met een keuzemodule

De leerling

Wat doet u als u een niet-pluisgevoel heeft bij een leerling? Met behulp van een trainingsacteur wordt geoefend met het aangaan van een gesprek met een leerling met extreme idealen. U krijgt inzicht in wat er nodig is om contact te maken en te onderhouden.

De docent

Nadruk in deze module ligt op bewustwording van en inzicht in eigen ideeën en denkbeelden omtrent polarisatie en radicalisering. U krijgt meer inzicht in de invloed van de maatschappelijke onrust in de samenleving en lastig gedrag van leerlingen. Dit is voor iedereen verschillend. Via werkvormen wordt dit op een veilige manier bespreekbaar gemaakt en gedeeld. U bent zich meer bewust van uw persoonlijke en professionele grenzen en u krijgt handvatten aangereikt om meer in uw kracht te staan omtrent dit onderwerp.